

Vergaderjaar 2007–2008

31 201

Trendnota Arbeidszaken Overheidspersoneel 2008

Nr. 31

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 13 mei 2008

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties¹ heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naar aanleiding van de brief van 25 februari 2008 inzake de motie van de leden Van der Burg en Pechtold over begrijpelijkheid van overheidsformulieren (Kamerstuk 31 201, nr. 27).

De staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van 23 april 2008.

Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Leerdam

De griffier van de commissie,
Van Leiden

¹ Samenstelling:

Leden: Van Beek (VVD), Van der Staaij (SGP), De Pater-van der Meer (CDA), Van Bochove (CDA), Duyvendak (GL), Hessels (CDA), Gerkens (SP), Haverkamp (CDA), Leerdam (PvdA), voorzitter, De Krom (VVD), ondervoorzitter, Griffith (VVD), Boelhouwer (PvdA), Irrgang (SP), Kalma (PvdA), Schinkelshoek (CDA), Van der Burg (VVD), Brinkman (PVV), Pechtold (D66), Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Heijnen (PvdA), Bilder (CDA) en Anker (CU).

Plv. leden: Teeven (VVD), Van der Vlies (SGP), Van de Camp (CDA), Smilde (CDA), van Gent (GL), Knops (CDA), Polderman (SP), Spies (CDA), Wolbert (PvdA), Aptroot (VVD), Zijlstra (VVD), Vermeij (PvdA), Van Gerven (SP), Heerts (PvdA), Çörüz (CDA), Remkes (VVD), De Roon (PVV), Van der Ham (D66), Van Bommel (SP), Ouwehand (PvdD), Timmer (PvdA), De Wit (SP), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), Van Haersma Buma (CDA) en Cramer (CU).

I Vragen en opmerkingen

De leden van de CDA-fractie stellen met voldoening vast dat u van plan bent werk te maken met iets wat tot de grootste ergernissen van burgers behoort; onbegrijpelijke overheidsformulieren. Dat u die operatie tot hoge prioriteit heeft verklaard wekt hoge verwachtingen.

De leden van de fractie van de PvdA zijn blij dat u met kritische aandacht naar het onderwerp van de begrijpelijke overheidsformulieren kijkt.

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van uw brief en staan sympathiek tegenover uw plannen voor wat betreft de begrijpelijkheid van overheidsformulieren. Ook deze leden constateren dat dit leidt tot grote ergernis.

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van uw brief over de aangehouden motie en hebben daarbij de volgende vragen en opmerkingen.

Dat u de aanvankelijk, wat al te magere ambitie, in één klap verdubbeld heeft van 25 naar 50 begrijpelijke overheidsformulieren vóór 1 januari 2009 zien de leden van de CDA-fractie als een veelbelovend initiatief. Ook al omdat er ettelijke honderden veelgebruikte (onbegrijpelijke, ergerniswekkende) overheidsformulieren in omloop zijn. Daarnaast leveren begrijpelijke formulieren besparingen op doordat burgers en bedrijven minder fouten maken bij het invullen.

Elk onbegrijpelijk overheidsformulier is er een te veel, menen deze leden. Er hoeft echter niet te worden gewacht tot 1 januari 2009 om die formulieren begrijpelijk te maken. Begin vandaag.

Het is te simpel, te mechanisch, menen de leden van de CDA-fractie, om de actie tegen onbegrijpelijke overheidsformulieren te versmallen tot een programma dat zich laat vatten in getallen en percentages, zoals ook bepleit in de (aangehouden) motie-Van der Burg/Pechtold (31 201, nr. 15) (hierna: de motie). Er zal vooral meer praktische aanpak gekozen moeten worden.

Juist daarom willen deze leden er op aandringen om dit grote punt van ergernis bij burgers en bedrijven – het staat niet toevallig in de top tien van irritatie – over een breder front aan te vatten. Het zal vooral een permanent proces moeten zijn om de hele overheid en dus niet alleen de rijksdienst te doordringen van de noodzaak en niet te vergeten de voordelen van begrijpelijke formulieren.

De leden van de CDA-fractie hebben een aantal vragen. Worden overheidsformulieren door buitenstaanders (gebruikers) in een grote beweging systematisch doorgelicht? Wordt bekeken hoe vanaf de totstandkoming formulieren vereenvoudigd kunnen worden? Is overwogen burgerpanels in te schakelen? Wordt hulp aangeboden bij het invullen van formulieren?

Zijn met afzonderlijke departementen concrete doelstellingen afgesproken? Hebben die zich voorgenomen systematisch stuk voor stuk hun formulieren begrijpelijk(er) te maken?

Gaat, ook bij lokale overheden, meer gewerkt worden met vooringevulde formulieren?

Tegen die achtergrond zouden de leden van de CDA-fractie het op prijs stellen indien u onder het (voormalige?) motto van de Belastingdienst: «Leuker kunnen we het niet maken, wel makkelijker» een concreet «Actieprogramma voor Begrijpelijkheid» lanceert. Dit zou een programma over een breed front moeten zijn, waarin stap voor stap wordt aangegeven

welke praktische maatregelen, acties, initiatieven en andere projecten u in deze kabinetsperiode gaat nemen om te bereiken dat uiteindelijk alle overheidsformulieren door betrokken groepen van Nederlanders worden begrepen en zonder al te veel moeilijkheden kunnen worden ingevuld.

Een dergelijk programma zal, zoals ook u al aangeeft, niet beperkt moeten blijven tot de rijksoverheid. Het is minstens zo belangrijk lokale overheden tot actie aan te zetten. Hoe denkt u dat te doen? Dat het om zowel bedrijfsformulieren als om burgerformulieren moet gaan, spreekt voor de leden van de leden van de CDA-fractie vanzelf.

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat ook de sociaal raadslieden een belangrijke rol zouden moeten spelen bij de ontwikkeling van het begrijpelijker maken van overheidsformulieren en vragen zich af of u deze mening deelt. Zo ja, op welke manier zal dat een invulling krijgen? Zo nee, waarom niet?

Tevens hechten de leden van de fractie van de PvdA eraan te benadrukken dat ook met name de toegankelijkheid van e-overheid op dit gebied minstens net zo belangrijk is. Deze leden zullen met belangstelling de ontwikkelingen volgen.

De leden van de SP-fractie ondersteunen de strekking van de motie. De overheid moet zo snel mogelijk begrijpelijke overheidsformulieren maken.

De leden van de SP-fractie willen graag weten of er naar aanleiding van de motie door u bijstellingen zijn doorgevoerd in vergelijking met uw eerste ambities. Zo ja, waar bestaan die uit? Begrijpen deze leden uit uw uitleg in de brief dat u de motie dus ontraadt?

Internetpublicatie van overheidsformulieren en kwaliteitsrapporten zou naar de opvatting van de leden van de SP-fractie inderdaad bij kunnen dragen aan verbetering, maar dit is wel érg omslachtig en vrijblijvend. Ziet u mogelijkheden voor de instelling van een toetsingscommissie, bestaande uit ambtenaren die wél begrijpelijk kunnen formuleren? Deze commissie zou alle formulieren, inclusief het kwaliteitsrapport, kunnen beoordelen. Dat draagt in de ogen van deze leden bij aan eenduidige formulieren en kennis van zaken binnen de gehele overheid. Graag een reactie hierop.

In uw brief geeft u aan dat er naar wordt gestreefd om 50 bestaande overheidsformulieren voor 1 januari 2009 begrijpelijk te maken. De leden van de VVD-fractie vragen zich af hoe u bij dit aantal bent gekomen. Kunt u aangeven hoeveel verschillende soorten rijksoverheidsformulieren er zijn? De leden van de VVD-fractie ontvangen graag een overzicht van het aantal formulieren, met daarbij het onderscheid tussen algemene formulieren en formulieren die voor een specifieke doelgroep zijn.

De gestelde termijn van 1 januari 2009 noemt u een praktisch struikelblok. Als voorbeeld noemt u de Belastingdienst, die ruim vier jaar nodig zou hebben om formulieren begrijpelijk te maken. De leden van de VVD-fractie vragen zich af of hier daadwerkelijk vier jaar voor nodig is en wat dit dan zegt over de formulieren van de overheid. Tevens vragen deze leden of hier niet sprake is van een voorbeeld dat niet representatief is voor het overgrote deel van de overheidsformulieren. Gaarne krijgen de leden van de VVD-fractie toelichting op dit punt.

De leden van de VVD-fractie onderschrijven uw stelling dat formulieren voor specifieke doelgroepen jargon moeten kunnen bevatten. U geeft hierbij aan dat het percentage van 95% daardoor onrealistisch is. De leden

van de VVD-fractie vernemen graag welk percentage Nederlanders dat de formulieren moet begrijpen u dan wel realistisch acht. Gaarne ontvangen deze leden een toelichting op dit punt.

De leden van de VVD-fractie zijn het met u eens dat de begrijpelijkheid van formulieren niet alleen wordt bepaald door het taalniveau, maar ook door andere criteria. Gedacht kan worden aan de lengte van het formulier, de opbouw en het gebruiken van schema's. In uw brief noemt u diverse criteria en schrijft u dat de formulierenmaker een verslag maakt van zijn keuzes en dat dit tegelijkertijd het kwaliteitsrapport is. De leden van de VVD-fractie vragen zich af of dit niet is als de slager die zijn eigen vlees keurt. Tevens vragen deze leden zich af of het zinvol is om dergelijke rapporten op internet te plaatsen. Levert dit niet extra administratieve lasten op? Is het doel van de hele exercitie niet om het formulier begrijpelijk te maken? Ligt het dan niet voor de hand een ongewijzigd formulier eenmalig te toetsen op begrijpelijkheid? Gaarne ontvangen de leden van de VVD-fractie een toelichting op dit punt.

II Antwoord van de staatssecretaris

De leden van de CDA-fractie vragen of overheidsformulieren door buitenstaanders (gebruikers) in één grote beweging systematisch worden doorgelicht. Zij willen graag weten of daarbij burgerpanels worden ingeschakeld en of vanaf de totstandkoming van formulieren wordt gekeken hoe deze vereenvoudigd kunnen worden.

Ten behoeve van het begrijpelijk maken van formulieren is door een aantal deskundigen met een expertise op het gebied van begrijpelijke formulieren een handleiding ontwikkeld, de zogenaamde formulierenwaaier. Deze handleiding bevat een stappenplan waarmee de begrijpelijkheid vanaf het begin van de ontwikkeling van een formulier centraal komt te staan. Tot deze stappen behoren ondermeer het vaststellen van de doelgroep, het betrekken van de doelgroep bij het ontwikkelproces en het testen van het ontwerp bij de doelgroep. Dit betekent dat bij een formulier voor burgers een burgerpanel wordt ingeschakeld. De top 50 van overheidsformulieren wordt systematisch aan de hand van dit stappenplan doorgelicht. Daarnaast is door het kabinet besloten dat alle nieuwe formulieren begrijpelijk moeten zijn.

De leden van de CDA-fractie vragen voorts of er hulp wordt aangeboden bij het invullen van formulieren.

Het meerkanalenbeleid bij de overheidsdienstverlening houdt in dat een formulier niet het enige middel mag zijn om een overheidsdienst aan te bieden. Er zullen dus altijd meerdere kanalen beschikbaar zijn waarlangs de burger vragen kan stellen en hulp kan krijgen bij het invullen van formulieren (telefonisch, internet, een informatiebalie, etc.). Het verlenen van hulp bij het invullen is overigens de verantwoordelijkheid van de overheidsorganisatie die de betreffende dienst aanbiedt.

De leden van de CDA-fractie vragen of er met afzonderlijke departementen concrete doelstellingen zijn afgesproken en of deze zich voorgenomen hebben systematisch stuk voor stuk hun formulieren begrijpelijk(er) te maken.

Over het begrijpelijk maken van de top 50 formulieren zijn afzonderlijke afspraken met alle betrokken departement gemaakt. Daarnaast is in het kabinet afgesproken dat elk departement er voor zorgt dat alle nieuwe formulieren begrijpelijk zullen zijn. Elk departement heeft een coördinator aangewezen voor het begrijpelijk maken van formulieren. Een interdepartementale werkgroep zorgt voor afstemming en voortgangsbewaking.

De CDA-fractie wil graag weten of, ook bij de lokale overheden, meer gewerkt gaat worden met vooringevulde formulieren.

In de verklaring Betere dienstverlening, minder administratieve lasten met de elektronische overheid van 18 april 2006 hebben alle overheden het beginsel van éénmalige gegevensverstrekking als uitgangspunt omarmt. Dit betekent dat niet meer wordt gevraagd naar informatie die al bij de overheid bekend is, of dat deze informatie ter verificatie vooringevuld wordt op formulieren. Waar het gegevens betreft uit de zogeheten basisregistraties is dit mogelijk als de betreffende basisregistratie gereed is en de overheden hierop zijn aangesloten en gebruikmaken van BSN en DigiD. Waar het gegevens betreft die binnen het betreffende bestuursorgaan berusten is het iets dat de betreffende organisatie zelf moet regelen. Voor sommige overheidsdiensten, zoals de Omgevingsvergunning en het Digitaal klant dossier wordt dit hergebruik van gegevens overigens ook wettelijk voorgeschreven.

De CDA-fractie geeft aan dat zij prijs stelt op de lancering van een concreet «Actieprogramma voor Begrijpelijkheid» waarin alle activiteiten in deze kabinetsperiode om formulieren begrijpelijk te maken worden aangegeven.

Het project begrijpelijke formulieren vormt feitelijk al een dergelijk actieprogramma. Het project kent de volgende actielijnen:

1. Instrumentontwikkeling

- De Formulierenwaaier is ontwikkeld. Deze handleiding geeft formulierenmakers een stappenplan, waarmee het mogelijk is om begrijpelijke formulieren te maken. Iedere overheidsorganisatie kan met behulp van de Formulierenwaaier zelfstandig formulieren begrijpelijk maken. Formulierenwaaier is in maart verspreid binnen de Rijksoverheid. Begin mei vindt verspreiding onder de gemeenten plaats.
- Er is gestart met het ontwerpen van beoordelingslijsten (checklists) voor formulieren.

2. Communicatie

- Om formulierenmakers te ondersteunen wordt in mei een digitale versie van de Formulierenwaaier gemaakt. Deze zal steeds bijgewerkt worden, zodat de site altijd actuele informatie bevat;
- Iedere twee weken verschijnt de nieuwsbrief «begrijpelijke formulieren». Hierin worden aan de hand van bestaande formulieren adviezen gegeven voor verbetering. Daarbij wordt ondermeer ingegaan op de rol die een formulier speelt als communicatiemiddel met de burger, hoe een formulier kan bijdragen aan het verlagen van de administratieve lasten en wat de laatste ontwikkelingen zijn op het gebied van (e-)formulieren;
- Eind mei wordt de website www.formulierenwaaier.nl gelanceerd. Hierop wordt een digitale versie van de Formulierenwaaier gepubliceerd, die steeds zal worden bijgewerkt. Ook alle andere informatie (checklist, nieuwsbrieven, cursusaanbod, e.d.) wordt via de website ontsloten;
- Naast de website wordt een telefonisch informatiepunt ingericht. Dit start ook in mei. Het informatiepunt dient als helpdesk en richt zich op ambtenaren die te maken hebben met het ontwikkelen van formulieren en daar vragen over hebben.

3. Kennisoverdracht

Er zijn verschillende cursussen ontwikkeld en in uitvoering genomen:

- Er is een eendaagse cursus begrijpelijke formulieren ontwikkeld voor personen die zich professioneel bezighouden met het maken

- van formulieren. De cursus wordt gegeven sinds mei 2007 voor professionals binnen de rijksoverheid, provincies en gemeenten.
- Er is een meerdaagse cursus ontwikkeld die het karakter heeft van een workshop. Tijdens de cursus wordt steeds een zestal formulieren daadwerkelijk eenvoudig gemaakt. Daarnaast stimuleert deze cursus het systematisch werken aan begrijpelijke formulieren binnen organisaties. Deze cursus wordt dit jaar verschillende keren uitgevoerd.
 - In maart dit jaar is gestart met een maatwerk cursus formulieren maken. Deze cursus wordt op maat gemaakt voor (groepen) organisaties die hun formulieren willen verbeteren. De cursus wordt dit jaar regionaal afgenomen, met name door groepen gemeenten.

4. Aanpak Top-50 formulieren

- Met de departementen worden afspraken gemaakt en gevolgd om de 25 formulieren voor burgers en de 25 formulieren voor bedrijven die hiervoor het meest in aanmerking komen begrijpelijk te maken. Van de ervaringen wordt gebruikgemaakt om de Formulierenwaaier verder te verbeteren.

De leden van de CDA-fractie vragen ten slotte hoe de lokale overheden tot actie zullen worden aangezet.

Van de hierboven beschreven actielijnen richten de eerste drie zich niet alleen tot de Rijksoverheid maar in dezelfde mate tot lokale overheden.

De leden van de PvdA-fractie vinden dat de sociaal raadslieden een belangrijke rol zouden moeten spelen bij de ontwikkeling van het begrijpelijker maken van overheidsformulieren en vragen zich af of en zo ja, op welke manier dat een invulling zal krijgen.

Ik deel de mening dat het belangrijk is om sociaal raadslieden bij het ontwikkelen en verbeteren van formulieren te betrekken. De sociaal raadslieden kunnen worden betrokken als experts.

De leden van de SP-fractie willen weten of er naar aanleiding van de motie bijstellingen zijn doorgevoerd in vergelijking met de oorspronkelijke ambitie, en zo ja, waar die uit bestaan.

Naar aanleiding van de motie van de leden Van der Burg en Pechtold (TK 31 201, nr. 5) heb ik mijn doelstelling om de 25 meest gebruikte overheidsformulieren voor 1 januari 2009 begrijpelijk te maken uitgebreid naar 50 formulieren.

De leden van de SP-fractie vragen of zij of uit mijn brief van 25 februari 2008 (31 201, nr. 27) terecht begrijpen dat ik deze motie ontraadt.

Ik heb in mijn brief uiteengezet dat ik de motie niet uitvoerbaar acht. Hieruit volgt inderdaad dat ik de motie ontraad.

De leden van de SP-fractie willen weten of ik mogelijkheden zie voor de instelling van een toetsingscommissie, bestaande uit ambtenaren die wél begrijpelijk kunnen formuleren.

Uit ervaring is gebleken dat het instellen van een (rijksbrede) toetsingscommissie voor formulieren vertraging oplevert en geen garantie geeft dat formulieren begrijpelijk worden. Kennis van formulieren is op zich onvoldoende om een begrijpelijk formulier te maken, omdat daarnaast ook specifieke kennis van de nodig van de betrokken doelgroep, de regelgeving en het bedrijfsproces waarmee de formulieren worden verwerkt. Daarom geef ik de voorkeur aan dat het ontwikkelteam de formulieren (pre)test bij de doelgroep waarvoor het formulier bestemd is. Dit geeft een veel beter inzicht in de begrijpelijkheid van een formulier.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe ik tot het aantal van 50 begrijpelijk te maken overheidsformulieren ben gekomen.

In het kader van het project begrijpelijke formulieren is een inventarisatie naar formulieren uitgevoerd binnen de rijksoverheid om enig zicht te krijgen op de omvang van de problematiek. In eerste instantie zijn uit deze inventarisatie 25 formulieren geselecteerd die als eerste in aanmerking komen om te worden aangepast. Daarbij is gekeken naar de administratieve lasten die een formulier, de mate waarin en formulier fouten veroorzaakt, de complexiteit van het beleidsproces rond het formulier, de spreiding over de departementen en het moment waarop een formulier aan herziening toe is. De verhoging naar 50 formulieren heeft als voordeel dat departementen hierdoor veelal meerdere formulieren moeten aanpassen wat bijdraagt aan een betere inbedding van dit proces in de organisatie

De leden van de VVD-fractie willen graag weten hoeveel verschillende soorten overheidsformulieren er zijn. Zij vragen een opgave van het aantal algemene formulieren en het aantal formulieren dat bestemd is voor verschillende specifieke doelgroepen.

Een formuliereninventarisatie uitgevoerd in november 2007 heeft zo'n 2000 formulieren opgeleverd. Deze lijst, die niet de pretentie heeft volledig te zijn, is sterk aan verandering onderhevig aangezien er als gevolg van wijzigingen in wetgeving voortdurend formulieren worden gewijzigd, toegevoegd of afgeschaft. Daarom is er voor gekozen om in de inventarisatie slechts te onderscheiden naar de doelgroep burger of bedrijf en naar het beschikbare formaat (papier of online). Een onderscheid naar algemene formulieren en formulieren voor een specifieke doelgroep kan ik niet maken, ook niet omdat eigenlijk alle formulieren voor een bepaalde doelgroep zijn bestemd.

Naar aanleiding van de opmerking dat de belastingdienst op dit moment al werkt aan de ontwikkeling van formulieren die in 2012 worden gebruikt vragen de leden van de VVD-fractie zich af of hier daadwerkelijk vier jaar voor nodig is en wat dit zegt over de formulieren van de overheid. Tevens vragen deze leden of hier niet sprake is van een voorbeeld dat niet representatief is voor het overgrote deel van de overheidsformulieren? De Belastingdienst hanteert duizenden formulieren en andere documenten. De ontwikkeling daarvan, het beheer en het (ontwerpen van) het verwerkingsproces vergen een strakke planning. Dat nu al wordt gewerkt aan formulieren die in 2012 klaar moeten zijn berust op een vergissing. De Belastingdienst heeft op dit moment voor het ontwikkelen van nieuwe en het ingrijpend aanpassen van bestaande formulieren zo'n 9 maanden nodig. Dat heeft niet zozeer met het formulier zelf te maken, als wel met de inrichting van het werkproces waarin de ingevulde formulieren worden verwerkt. Zo'n formulier moet automatisch ingescand kunnen worden (via een scanstraat), programma's voor de verwerking van de gegevens moeten worden ontwikkeld of aangepast, de logistiek en programmatuur voor inzage van de gegevens op beeldscherm moeten worden ontwikkeld of aangepast, autorisaties voor inzage moeten worden geregeld. De formulieren worden doorgaans ook getest en zondig aangepast. Als het om zeer ingewikkelde formulieren en/of processen gaat kan de doorlooptijd van het ontwikkelingsproces langer zijn. Eenvoudige aanpassingen, waar geen automatisering aan te pas komt, hebben aanzienlijk minder tijd nodig. Op dit moment wordt bij de Belastingdienst gewerkt aan een verbetering van het voortbrengingsproces van producten (waaronder formulieren), waardoor de doorlooptijden van ontwikkelprocessen bekort kunnen worden.

De leden van de VVD-fractie onderschrijven de stelling dat formulieren voor specifieke doelgroepen jargon moeten kunnen bevatten. Ik schreef in

mijn brief dat het daardoor onrealistisch is om te vereisen dat 95% van de Nederlanders alle formulieren moeten kunnen begrijpen. De leden van de VVD-fractie vernemen graag welk percentage dan wel reëel is. De strekking van mijn brief is dat het niet mogelijk is een dergelijk algemeen percentage vast te stellen. Er zijn formulieren die bestemd zijn voor bepaalde specialisten en die door minder dan 1% van de bevolking worden begrepen, maar tegelijkertijd voor vrijwel 100% van de doelgroep zonder problemen kunnen worden gebruikt. De opgave waar we voor staan is om gegeven de complexiteit van de betreffende regelgeving enerzijds en de geletterdheid van de bevolking anderzijds een zo begrijpelijk mogelijk formulier te maken. De ene keer zal het daarbij mogelijk zijn een formulier te ontwerpen dat door bijna de gehele doelgroep wordt begrepen, in een ander geval zal een beperkt percentage het hoogst haalbare zijn. Zo zal moeten worden geaccepteerd dat een inschrijfformulier voor een alfabetiseringscursus nauwelijks begrijpelijk kan worden gemaakt voor de doelgroep. In dit soort situaties zal dus de nodige hulp moeten worden geboden en soms zelfs moeten worden afgezien van het gebruik van een formulier als middel om een bepaalde overheidsdienst te verstrekken.

De leden van de VVD-fractie merken op dat in mijn brief staat dat de formulierenmaker een verslag maakt van zijn keuzes en dat dit tegelijkertijd het kwaliteitsrapport is. Zij vragen zich af of dit niet is als de slager die zijn eigen vlees keurt.

Met «kwaliteitsrapport» wordt hier bedoeld op het feit dat uit het de op te stellen rapportage ondermeer blijkt of de juiste deskundigen zijn ingeschakeld, of doel en doelgroep van het formulier zijn vastgesteld, of de doelgroep bij de ontwikkeling is betrokken en of het formulier is met een panel is getest. Er kan met andere woorden worden vastgesteld of het stappenplan uit de Formulierenwaaier is gevolgd en of dit heeft geleid tot een formulier dat door de doelgroep in voldoende mate wordt begrepen. Het feitelijke keuren van het vlees, om in de terminologie van de analogie te blijven, gebeurt dus niet door de slager maar door de klant.

Tevens vragen de leden van de VVD-fractie zich af of het zinvol is om dergelijke rapporten op internet te plaatsen. Levert dit geen extra administratieve lasten op?

Met betrekking tot de top 50 formulieren zal bij wijze van pilot worden gezien of de publicatie op internet van de ontwikkelrapporten een effectieve methode is. Uit onderzoek blijkt dat overheidsorganisaties zelf hier geen problemen verwachten. Vaak maken zij al gebruik van ontwikkel-dossiers bij het maken van formulieren, omdat meerdere afdelingen werken aan het tot stand komen van een formulier. Het op internet plaatsen hiervan kost naar verwachting niet veel inspanning.

Tenslotte vragen de leden van de VVD-fractie of het niet voor de hand ligt om ongewijzigde formulieren eenmalig te toetsen op begrijpelijkheid. Het tegelijkertijd begrijpelijk maken van alle bestaande formulieren is uit een oogpunt van capaciteit niet mogelijk. Daarom is er voor gekozen om de top-50 formulieren direct aan te pakken en alle andere formulieren begrijpelijk te maken op het moment dat ze worden herzien of opnieuw worden ontworpen. Aangezien de meeste formulieren regelmatig worden herzien, zullen op deze wijze binnen enkele jaren vrijwel alle formulieren begrijpelijk worden gemaakt.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Th. B. Bijleveld-Schouten